

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0401U003364

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-12-2001

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чекар Олена Юріївна
2. Chekar Olena Yuriyivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.03

Назва наукової спеціальності: Агрогрунтознавство і агрофізика

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-11-2001

Спеціальність за освітою: 31.01

Місце роботи здобувача: Харківський державний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Код за ЄДРПОУ: 00493764

Місцезнаходження: 62483, Україна, м. Харків, п/в "Комуніст-1", ХДАУ, корп.1, к.304

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство агропромислового комплексу України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д.64.354.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський державний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Код за ЄДРПОУ: 00493764

Місцезнаходження: 62483, Україна, м. Харків, п/в "Комуніст-1", ХДАУ, корп.1, к.304

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство агропромислового комплексу України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.05.45

Тема дисертації:

1. Роль гумусу в стабілізації ґрунтових процесів у чорноземах типових Лівобережного Лісостепу України
2. The role of humus in stabilization of processes in typical chernozems of Left-BankForest-Steppe zone of Ukraine

Реферат:

1. Об'єкт дослідження - ґрунтові процеси, які відбуваються у чорноземах типових за участю гумусових речовин у природних умовах і агроценозах. Мета дослідження - розкриття ролі гумусу у стабілізації основних агрономічних характеристик (структурно-агрегатний склад, фізичні показники, ферментативна активність, рухомість важких металів) чорноземів типових Лівобережного Лісостепу України. Методи дослідження - польовий, лабораторний, методи математичної статистики. Теоретичні результати - на основі вивчення гумусового стану чорноземів, які зазнають різного типу утримання та антропогенного навантаження, співставлення з їх структурно-агрегатним складом та іншими фізичними показниками, ферментативною активністю, рухомістю важких металів досліджуваних ґрунтів встановлено стабілізуючу роль гумусу у формуванні основних агрономічних характеристик чорнозему і головної його якості - родючості. Практичні результати - розроблені рекомендації щодо створення умов, сприятливих для

формування структурних макроагрегатів, а та кож для підвищення агрономічної якості орних чорноземів. Враховуючи, що енергія гумусу використовується для підтримання і підвищення ґрунтової родючості, корисно проводити заходи, які були б спрямовані на збереження і накопичення запасів енергії гумусу. Новітність нововпроваджуваного – уточнено роль гумусу в регулюванні ґрунтових процесів у чорноземах типових залежно від типу їх утримання та антропогенного навантаження. Ступінь впровадження – рекомендації впроваджуються при розробці заходів з охорони ґрунтів та підвищення їх родючості в господарствах Харківського, Балакліївського та Дворічанського районів Харківської обл. Результати досліджень також впроваджуються на дослід но-виробничих об'єктах лісового господарства, зокрема в Данилівському дослідному держлісгоспі УкрНДІЛГА. Сфера – сільськогосподарське та лісове виробництво.

2. The object of investigation – soil processes in the typical chernozems with humus matters in natural conditions and agrocoenoses. The aim of investigation – to reveal a role of humus in stabilization of the main agronomical parameters (structural and aggregative composition, physical indices, fermentative activity, heavy metals' mobility) of the typical chernozems of Left-Bank Forest-Steppe of Ukraine. The methods of investigations – field, laboratorial, methods of mathematical statistics. The theoretical results – on the base of research of humus state of chernozems under influence of different types of using and anthropogenous pressing, comparising with their structural and aggregative composition and other physical indices, fermentative activity, heavy metals' mobility of investigating soils the stabilizing role of humus in formation of the main agronomical indices of chernozem including fertility as a principal quality is determined. The practical results – recommendations concerning creation of conditions favorable for structural macroaggregates formation and also for increasing of agronomical quality of arable soils are worked out. Taking into account that energy of humus is used for maintenance and increasing of soil fertility is useful to carry out measures for conservation and accumulation of humus energy fund. The novelty – role of humus in a soil processes regulation in typical chernozems depending on type of using and anthropogenous pressing is defined more exactly. The degree of inculcation – recommendations is inculcated by elaboration of measures for soil conservation and increasing of soil fertility in farms of Kharkovskiy, Balakleevskiy and Dvorichanskiy districts of Kharkov region. Results of investigations also is inculcated on research and industrial objects of forestry in particular in Danilovskiy research state forestry of Ukrainian State Institute of Forestry and Agroforestamelioration. The sphere – agriculture and forestry.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лактіонов Микола Ілліч

2. Лактіонов Микола Ілліч

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гринченко Тімур Олександрович

2. Гринченко Тімур Олександрович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балаев Анатолій Джалілович

2. Балаев Анатолій Джалілович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Медведев Віталій Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Медведев Віталій Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.